

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Akın Gürlek** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ceylan AKCA CUPÖLO

Diyarbakır Milletvekili

İstanbul'da 20 Temmuz 1992 tarihinde gözaltına alındıktan sonra bir daha kendisinden haber alınamayan Hasan GÜLÜNAY da zorla kaybettirilenlerdendir. İHD'nin kayıp yakınlarıyla beraber basına yaptığı açıklamasına göre; "Hasan Gülünay, evli ve dört çocuk babasıdır. Eşine bir süredir polis tarafından takip edildiğini söyleyen Gülünay, 20 Temmuz 1992 tarihinde İstanbul Tarabya'daki evinden işe gitmek üzere çıkar ve bir daha geri dönmez. Birsen Gülünay, eşinin eve gelmemesi üzerine önce kendi ailesine haber verir. Ardından 2 gün sonra Sultanahmet Başsavcılığına başvuruda bulunur. Birsen GÜLÜNAY, eşi Hasan için gözaltında olabilir şüphesiyle Gayrettepe'deki Emniyet Şubesine başvurur ancak kendisine Hasan'ın gözaltında olmadığı bilgisi verilir. Daha sonra Aile Hasan GÜLÜNAY'ın bulunması için İHD İstanbul Şubesinde açlık grevine başlar. Açlık grevi sırasında Dönemin Başbakanı Süleyman DEMİREL'e dilekçe ile başvuruda bulunarak olayı duyurur. Açlık grevi sonrası aile Ankara'ya giderek Hasan GÜLÜNAY'ın durumunu TBMM'ye taşır. Olaya ilişkin İçişleri Bakanı İsmet SEZGİN ile görüşülür. SEZGİN, aileye Hasan GÜLÜNAY'ın durumunu araştıracağı sözünü verir ama sonradan aileye herhangi bir dönüş yapılmaz. Hasan Gülünay'ın arkadaşı Erol ÇAM, İstanbul Gayrettepe Asayiş Şube'de gözaltındayken yüzünü görmediği bir kişinin "Ben Hasan Gülünay, beni kaybedecekler" diye bağırıldığını anlatır. Bunun üzerine aile, Dönemin hükümeti SHP-DYP Genel Başkanları ve milletvekilleri ile görüşür. Aile ayrıca 1992 yılında TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonuna ve İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına başvuruda bulunur. Savcılık 31 Ekim 2012 tarihinde 20 yıllık zamanaşımı süresinin dolduğu gerekçesiyle dosyada takipsizlik kararı verir. Takipsizlik Kararının ardından yapılan itirazlardan bir sonuç alamayan aile 2013 yılında Anayasa Mahkemesine başvuruda bulunur. Anayasa Mahkemesi 21 Nisan 2016 tarihinde yaşam hakkı kapsamında etkili bir soruşturma yürütülme yükümlülüğünün ihlal edildiğine ancak ihlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için dosyanın yeniden soruşturma yapılmak üzere ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine, zaman aşımı nedeniyle yer olmadığına karar verdi."

Bu bağlamda;

1. Önergede bahsedilen ve zorla kaybettirilenlerin akıbeti ne olmuştur? Cenaze ve/veya mezar yerleri nerededir?
2. Bu olaydaki failer/azmettiriciler/devletle ilişkili paramiliter odaklar açığa çıkarılmış, yargılanmış ve cezalandırılmış mıdır?

3. Kişinin akıbeti ortaya çıkıncaya kadar hukuken kesintisiz bir biçimde işlenmeye devam eden bir suçta, hangi kanun maddesi zamanaşımından bahsederek faili korurken, geride kalanların ömür boyu sürecektir adalet arayışına bir son tarih koyabilir?
4. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) *yaşam hakkı ihlali, etkin soruşturma yürütmemek ve işkence yapmak* suçlarından oybirliğiyle Türkiye'yi mahkûm ettiği dosyalar, söz konusu kararların ardından neden yeniden açılmamış, faillerin/azmettiricilerin/devletle ilişkili paramiliter odakların cezalandırılması için neden somut adımlar atılmamıştır?
5. Kamuoyunda politik faili meçhul dosyalarını da etkin biçimde soruşturması, uluslararası hukuka ve vicdanlara aykırı olarak zamanaşımı gerekçesiyle kapatılan dosyaları yeniden açması umulan Faili Meçhul Suçları Araştırma Daire Başkanlığının yanına faili belli olan suçlar için de Gözaltında Zorla Kaybetme Suçları Araştırma Dairesi kuracak mısınız?